

Notat til statsrevisorerne i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 13/03 om Trafikministeriets koncernstyring

Trafikministerens redegørelse af 24. januar 2005

I. Trafikministeriets koncern

1. Statsrevisorerne bemærkede til beretningen, at det er kritisabelt, at ministeriet først i løbet af 2003 har etableret et informationssystem, der muliggør mål- og resultatstyring af ministeriets institutioner på finansloven, og at informationssystemet endnu ikke er dækkende og funktionelt.

Trafikministeren oplyser, at ministeriet i efteråret 2004 har arbejdet med at færdiggøre ledelsesinformationssystemet. Resultatet er, at departementet nu også indgår i ledelsesinformationssystemet, og at systemet har en samlet funktionalitet på 98 %.

Ministeren oplyser videre, at en systematisk ledelsesmæssig indsats i forhold til at opbygge samarbejdsrelationer på tværs af ministerområdet giver en styringsmæssig gevinst i tillæg til gevinsten fra et formaliseret informationssystem. Der vil i anvendelsen af informationen blive lagt øget vægt på dialog og udvikling, og der er på

tværs af koncernen skabt tværfaglige netværk og arbejdet systematisk med at forbedre indhold og procedurer i relation til koncernledelsen.

Jeg finder ministerens opfølgning tilfredsstillende.

2. Rigsrevisionen bemærkede i beretningen, at der ikke er sammenhæng i Trafikministeriets styringsværktøjer over for Færdselsstyrelsen.

Trafikministeren oplyser, at ministeriet i december 2004 indgik såvel resultatkontrakt for 2005-2008 som resultatlønskontrakt for 2005 med Færdselsstyrelsen. Med de nye kontrakter er der efter ministeriets opfattelse skabt en stærkere sammenhæng mellem de enkelte styringsinstrumenter.

Jeg finder ministerens opfølgning tilfredsstillende.

3. Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at Trafikministeriet bør konkretisere ministeriets opgaver systematisk i den fortsatte udmøntning af strategien og opbygningen af informations- og kontraktssystemet.

Trafikministeren oplyser, at ministeriet i 1. kvartal 2005 vil konkretisere arbejdet med at sikre, at opgave- og ressourcefordelingen mellem institutionerne dækker ministeriets strategi hensigtsmæssigt. Dette tema vil også indgå i forbindelse med en egentlig revurdering af det strategiske grundlag, der planlægges gennemført i 2006.

Jeg finder ministerens initiativ tilfredsstillende.

4. Statsrevisorerne fandt det kritisabelt, at ledelsesinformationssystemet kun i begrænset omfang har mål for effekten af ministeriets virksomhed.

Trafikministeren oplyser, at Trafikministeriet, som starten på et udviklingsforløb mod flere effektmålinger, i 2005 vil gennemgå og sammenstille de enkelte resultatomål fra resultatkontrakterne for 2005 og evaluere opfyldelsen af disse efter udgangen af 2005. Det er ministeriets forventning, at dette kan bidrage til at vurdere, på hvilke områder formuleringen af effektmål kan bidrage til bedre opgavevaretagelse.

Jeg finder ministerens initiativ tilfredsstillende.

II. Trafikministeriets opfølgning på Banedanmark

5. Rigsrevisionen bemærkede i beretningen, at ministeriet, bl.a. fordi ministeriet endnu ikke har udarbejdet et styringskoncept for Banedanmark, bør føre et skærpet tilsyn med Banedanmark, indtil de væsentlige problemer i Banedanmark er løst.

Trafikministeren oplyser, at ministeren erkender, at den tidligere Banestyrelse ikke på alle områder har fungeret tilfredsstillende. Banedanmark fik fra den 1. marts 2004 tilknyttet en i første omgang rådgivende professionel bestyrelse. Ifølge bemærkningerne til lov om Banedanmark skal der være 3 forudsætninger opfyldt for at gøre den rådgivende bestyrelse til en beslutningstagende bestyrelse.

For det første skal der etableres en kontrakt mellem Trafikministeriet og Banedanmark, der sætter mål for Banedanmarks aktiviteter og fastlægger de økonomiske rammer herfor. Ministeren forventer, at kontrakten kan underskrives i februar 2005 og træde i kraft umiddelbart herefter.

For det andet skal Trafikministeriet i øvrigt vurdere, ”at de nødvendige forudsætninger er på plads”, herunder styringskonceptet. Det er ministerens vurdering, at de ydre rammer er på plads, når der foreligger en afklaring af retningslinjer for ejerskabet af Banedanmark. Derudover skal vedtægterne for den besluttende bestyrelse udarbejdes på grundlag af retningslinjerne for den rådgivende bestyrelse.

For det tredje skal bestyrelsen erklære ”at have opnået den fornødne indsigt i Banedanmarks økonomi og drift til at kunne varetage det overordnede ansvar for virksomheden over for trafikministeren”. Banedanmarks rådgivende bestyrelse har på sit møde den 15. december 2004 erklæret, at den på nuværende tidspunkt skønner at have opnået denne indsigt. Når de 3 nævnte forhold er på plads, og kontrakten er underskrevet, sættes den resterende del af lov om Banedanmark i kraft, og bestyrelsen vil være beslutningsdygtig.

Det er ministerens håb, at dette kan ske ved udgangen af 1. kvartal 2005.

Jeg vil følge udviklingen i Trafikministeriets arbejde med at udforme et styringskoncept over for Banedanmark, herunder resultatet af 1) kontraktforhandlingerne mellem Banedanmark og Trafikministeriet, 2) afklaringen af retningslinjer for ejerskabet af Banedanmark og 3) udarbejdelsen af vedtægter for en besluttende bestyrelse.

6. Det fremgik af beretningen, at trafikministeren fremover ville styre Banedanmark efter det styringskoncept, som ministeriet benyttede over for ministeriets selskaber.

Rigsrevisionen bemærkede hertil, at ministeriet burde føre et tættere tilsyn med Banedanmark end det overordnede tilsyn, som ministeriet fører med selskaber.

Trafikministeren oplyser, at Banedanmark, i modsætning til Trafikministeriets øvrige selskaber, stadig er en statsvirksomhed. Det medfører, at opfølgningen i forhold til de øvrige selskaber er mere deltaljeret.

Jeg finder det tilfredsstillende, at ministerens tilsyn med Banedanmark fortsat grundlæggende vil være det samme som over for andre statsvirksomheder.

Banedanmarks økonomistyring, brug af konsulenter og skattesag

Banedanmarks økonomistyring

7. Rigsrevisionen bemærkede i beretningen, at Banedanmark har haft problemer med at belyse sammenhængen mellem aktiviteter og ressourcer i tilknytning til genopretning af jernbanenettet.

Trafikministeren oplyser, at Banedanmark har udarbejdet et program for udviklingen af en dækkende intern styring i form af 15 Her & Nu projekter. For at sikre at projekterne fungerer som tilsigtet, har Banedanmark i 4. kvartal 2004 iværksat en auditering af projekterne. Efter auditeringen vil der blive udarbejdet en afsluttende statusrapport, som forventes at foreligge medio februar 2005. Det vil på baggrund heraf blive vurderet, om der er behov for yderligere opfølgning over for Banedanmark.

Jeg vil følge udviklingen i Trafikministeriets tilsyn med Banedanmarks økonomistyring, herunder udviklingen i den interne styring i form af de 15 Her & Nu projekter.

8. Rigsrevisionen bemærkede tillige i beretningen, at effektiviseringen i Banedanmark ikke kan dokumenteres, hvilket i betydelig grad svækker Banedanmarks mulighed for at foretage målrettede effektiviseringer.

Trafikministeren oplyser, at ministeriet har udarbejdet nye opgørelsesmetoder for effektiviseringer. Ministeren forventer, at Banedanmarks første opgørelse af effektivitet kan foretages efter 2. kvartal 2005.

Jeg vil følge udviklingen i opgørelsen af effektiviteten og de nye opgørelsesmetoder.

Banedanmarks brug af konsulenter

9. Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at Trafikministeriet sikrer, at Banedanmark udarbejder en plan, der skaber bedre balance mellem antallet af egne ansatte og antallet af konsulenter.

Trafikministeren oplyser, at det først i 2004 er lykkedes at ændre balancen mellem Banedanmarks egne ansatte og konsulenter. Banedanmark har i 2. halvår 2004 udarbejdet en plan for strategisk styring og kompetenceudvikling, som bl.a. har til formål at tilvejebringe en personaleplanlægningsprognose, der bedre skal være i stand til at vurdere behovet for personaleressourcer de kommende 5 år. Banedanmark vil halvårligt blive bedt om en status for anvendelsen af konsulenter, som kan danne baggrund for en eventuel drøftelse i forbindelse med ministerens kvartalsmøder med Banedanmarks bestyrelse.

Jeg finder ministerens opfølgning tilfredsstillende.

Banedanmarks skattesag

10. Det fremgik af beretningen, at undersøgelsen af skattesagen efter 1½ år endnu ikke er færdig, og at antallet af tjenstlige afhøringer ville blive udvidet i august/september 2004.

Trafikministeren oplyser, at ministeren bl.a. har lagt vægt på at sikre en korrekt fremadrettet administration af skattefri rejsegodtgørelser og en grundig undersøgelse af det personalemæssige ansvar.

11. Trafikministeren oplyser i tilknytning til administrationen af skattefri rejsegodtgørelser bl.a., at der er iværksat en ekstern auditering af Banedanmarks administration, som Rigsrevisionen forestår.

Jeg skal oplyse, at Rigsrevisionen har foretaget en gennemgang af Banedanmarks tilrettelæggelse af forretningsgange og anvendte regelgrundlag i tilknytning til administrationen af skattefri rejsegodtgørelser. Gennemgangen er afsluttet i februar 2005, og sagen er afrapporteret på normal vis over for ministeriet.

Jeg henviser i øvrigt til, at Rigsrevisionens gennemgang vil blive omtalt i Endelig betænkning over statsregnskabet for finansåret 2003.

12. Trafikministeren oplyser i tilknytning til det personalemæssige ansvar, at Kammeradvokaten i oktober 2004 færdiggjorde en redegørelse herom. Banedanmark har fulgt Kammeradvokatens anbefalinger og tildelt de pågældende medarbejdere ansættelsesmæssige sanktioner.

Jeg finder sagen tilfredsstillende afsluttet.

III. Trafikministeriets udøvelse af rollen som eneejer

13. Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at ministeriet efter en kortere årrække bør evaluere retningslinjerne for ministeriets overordnede økonomiske tilsyn med ministeriets selskaber.

Trafikministeren oplyser, at ministeriet, efter at der er opnået erfaring med modellen for varetagelsen af ejerskabet, vil gennemføre en evaluering af denne. Eventuelle ændringer vil ske i løbet af efteråret 2005.

Jeg finder ministerens initiativ tilfredsstillende.

IV. Sammenfatning

14. Jeg vil følge udviklingen i ministeriets tilsyn med Banedanmark. Det fremgik af beretningens pkt. 61, at Rigsrevisionen forventer at orientere statsrevisorerne inden udgangen af 2005 om udviklingen i genopretningen af jernbaneinfrastrukturen og effektiviseringen af Banedanmark. Jeg finder det imidlertid hensigtsmæssigt først at begynde min undersøgelse ultimo 2005, idet jeg lægger til grund, at ministeriets og Banedanmarks seneste initiativer skal være implementeret inden da.

Jeg vil i en ny undersøgelse derfor fortsat følge:

- Kontraktforhandlingerne mellem Banedanmark og Trafikministeriet
- Afklaringen af retningslinjer for ejerskabet af Banedanmark
- Udarbejdelsen af vedtægter for en besluttende bestyrelse i Banedanmark
- Banedanmarks interne styring i form af de 15 Her & Nu projekter
- Opgørelsesmetoder for effektiviseringer
- Status i genopretningen af jernbaneinfrastrukturen.

15. Det er sammenfattende min opfattelse, at ministerens redegørelse er tilfredsstillende. Da jeg særskilt vil undersøge udviklingen i Banedanmark og afrapportere til statsrevisorerne herom, betragter jeg denne beretningssag om Trafikministeriets koncernstyring som afsluttet.

Henrik Otbo